

Dansk Førstehjælpsråds retningslinjer for udarbejdelse af førstehjælpsbøger til brug ved undervisning på rådets førstehjælpsuddannelser.

Kriterier for førstehjælpsfagligt indhold og niveau:

Førstehjælpsbogens/-hæftets pensum skal være afpasset i forhold til de af rådets førstehjælpsuddannelser, som førstehjælpsbogen/-hæftet ønskes at kunne bruges i forbindelse med.

Førstehjælpsbogens/-hæftets indhold skal være fuldt dækkende i forhold til den enkelte førstehjælpsuddannelses uddannelsesplan og uddannelsens enkelte deles målbeskrivelser.

Førstehjælpsbogens/-hæftets førstehjælpsfaglige tekst, illustrationer og terminologi skal være i overensstemmelse med de gældende og opdaterede standarder og retningslinjer, som Dansk Førstehjælpsråd anbefaler og følger på hvert enkelt førstehjælpsfagligt emneområde, der er indeholdt i bogen/hæftet.

Hvis der udgives nye retningslinjer eller ændres standarder, må førstehjælpsbogen/-hæftet distribueres, til oplaget er brugt, eller der skal foretages nyoptryk.

I de tilfælde, hvor der ikke er fastsat standarder og/eller retningslinjer inden for det pågældende førstehjælpsfaglige emneområde, skal gældende praksis på området anvendes.

Førstehjælpsbogens/-hæftets indhold skal være opbygget på en sådan måde, at bogens/hæftets struktur, tekst og illustrationer understøtter og fremmer den enkelte deltagers indlæring under gennemførelse af førstehjælpsuddannelsen, ligesom bogen/hæftet skal være anvendelig ved efterfølgende personlig repetition inden for bogens/hæftets førstehjælpsfaglige emneområder.

Førstehjælpsbogen skal have et tekstmæssigt og illustrativt indhold, der omfatter og er dækkende i forhold til den enkelte førstehjælpsuddannelses målbeskrivelser.

Når ovenstående kriterier er opfyldt, kan det i førstehjælpsbogen/-hæftet anføres, at den er udarbejdet i overensstemmelse med Dansk Førstehjælpsråds retningslinjer for udarbejdelse af førstehjælpsbøger til brug ved undervisning på rådets førstehjælpsmoduler.

Udgiveren må desuden benytte dette mærke i bogen:

Godkendelsesprocedure:

Inden udgivelsen fremsendes PDF-fil til rådets sekretariat. Alternativt sendes 10 eksemplarer til rådets sekretariat efter udgivelsen af førstehjælpsbogen/-hæftet.

Ved nye udgaver, eller ændringer der ikke er kosmetiske, skal førstehjælpsbogen/-hæftet indsendes på ny.

Rådet udpeger herefter en person til at gennemgå bogen for faktuelle fejl, misforståelser samt vurdere, hvorvidt illustrationerne i bogen understøtter og fremmer den enkelte deltagers indlæring under gennemførelse af førstehjælpsuddannelsen. For dette arbejde modtager personen et vederlag

svarende til Statens timeløn takst C. Denne udgift deles imellem udgiveren og rådet, dog således, at rådet alene dækker udgiften for de første 4 timer. Konstatere der i løbet af de første 4 timer, at der er væsentlige fejl eller mangler, eller at materialet på anden måde vil kræve væsentlig længere tid at gennemgå, så kontaktes udgiveren.

Personen, som rådet udpeger, vil typisk være et rådsmedlem eller et medlem af rådets uddannelsesudvalg. Vedkommende forpligter sig til at være objektiv og saglig.

Såfremt det konstateres, at førstehjælpsbogen/-hæftet ikke opfylder retningslinjerne, meddeler rådets sekretariat dette til udgiveren med en liste over, hvilke punkter der afviger fra standarder, retningslinjer eller gældende praksis, samt hvor en beskrivelse af, hvor den korrekte førstehjælp kan findes.

Rådet vurderer herefter, om det er mindre alvorlige afvigelser, eller de har karakter af graverende afvigelser.

Hvis det er graverende afvigelser, og bogen er udgivet, annonceres det på rådets hjemmeside, at førstehjælpsbogen/-hæftet ikke må anvendes på rådets førstehjælpsuddannelser, før det eller de punkter, hvor bogen afviger, er revideret, evt. med rettelsesblad eller lignende.

Nærværende retningslinjer for udarbejdelse af førstehjælpsbøger til brug ved undervisning på rådets førstehjælpsuddannelser revideres i det omfang og på det tidspunkt, hvor rådet finder behov herfor.

Bilag 1 (revideret marts 2025):

Inden for hver af førstehjælpsuddannelserne følges nedenstående førstehjælpsfaglige retningslinjer og/eller "best medical practice":

Førstehjælp ved hjertestop:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Stroke (blodprop/blødning i hjernen): DRG, Stræk-snak-smil-kampagnen – www.genoplivning.dk
- Blodprop i hjertet: www.sundhed.dk
- Alarmering: Rigspolitiets 112-sekretariat - <https://politi.dk/kontakt-politiet/alarm-112>
- Fjernelse af fremmedlegemer i luftvejen: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021

ERC udgiver desuden en HLR/AED-bog (*Basic Life Support with Automated External Defibrillator*), som udkommer kort efter nye guidelines offentliggøres. Bogen formidler på en kortfattet og præcis måde, hvordan emnerne fra ERC's guidelines kan anvendes i praksis. Den kan købes for ca. 50 kr. plus porto på my.erc.edu/en/webshop

Basal førstehjælp til børn:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Dansk Førstehjælpsråds retningslinjer for genoplivning af børn
- Infektionssygdomme: www.sundhed.dk
- ABC-princippet: DFR notat "A B og C metoden" og "Best medical practice", f.eks. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3273374/>
- Fjernelse af fremmedlegemer i luftvejen: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021

Førstehjælp ved ulykker:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Alarmering: Rigspolitiets 112-sekretariat - <https://politi.dk/kontakt-politiet/alarm-112>
- European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Førstehjælpens hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- Forebyggelse af shock/kredsløbssvigt: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- ABC-princippet: DFR notat "A B og C metoden" og "Best medical practice", f.eks. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3273374/>
- Fjernelse af fremmedlegemer i luftvejen: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021

Førstehjælp ved blødninger:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Førstehjælpens hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer

- Forebyggelse af shock/kredsløbssvigt: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Blødninger: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021 og DFR uddannelsesplan "Førstehjælp ved blødninger".

Førstehjælp ved kemiske påvirkninger:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Førstehjælps hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- Forgiftninger: Bispebjerg Hospital - www.giftlinjen.dk
- Ætsninger: Bispebjerg Hospital - www.giftlinjen.dk
- Forebyggelse: Bispebjerg Hospital - www.giftlinjen.dk

Førstehjælp og forebyggelse til børn:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Sygdomstilfælde: www.sundhed.dk
- Fjernelse af fremmedlegemer i luftvejene: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Forebyggelse: Små børns sikkerhed, 4. udgave, 1. oplag, 2017, Sundhedsstyrelsen og Komiteen for sundhedoplysning

Førstehjælp ved skader i forbindelse med temperaturpåvirkninger:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Førstehjælps hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- Forbrændinger: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Hedeslag: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Forfrysninger: Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplan "Førstehjælp ved temperaturpåvirkninger"
- Almen nedkøling: Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplan "Førstehjælp ved temperaturpåvirkninger" og gældende praksis i DFR-medlemsorganisationer

Førstehjælp ved skader på bevægeapparatet inkl. hovedskader:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Førstehjælps hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- Forstuvninger: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Knoglebrud: International first aid and resuscitation guidelines 2020, www.ifrc.org
- Ledskred og muskelskader: www.sundhed.dk
- Hovedskader: www.sundhed.dk

Førstehjælp ved småskader:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelser med det angivne i:

- Førstehjælps hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- Småskader: "Best medical practice", www.sundhed.dk, Bispebjerg Hospital - www.giftlinjen.dk

Førstehjælp ved sygdomme:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelse med det angivne i:

- Førstehjælpsens hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- ABC-princippet: DFR notat "A B og C metoden" og "Best medical practice", f.eks. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3273374/>
- Stroke (blodprop/blødning i hjernen): Red hjernen - DRG, Stræk-snak-smil-kampagnen – www.genoplivning.dk
- Kramper: Epilepsiforeningen – www.epilepsiforeningen.dk
- Feberkramper: www.sundhed.dk
- Diabetes: Diabetesforeningen – www.diabetes.dk, www.sundhed.dk
- Astma: Astma- og allergiforeningen – www.astma.astma-allergi.dk
- KOL og bronkitis: www.sundhed.dk
- Falsk strubehoste: www.sundhed.dk
- Alvorlig allergisk reaktion: www.sundhed.dk
- Blodprop i hjertet og hjertekramper: www.sundhed.dk
- Akutte smerter i mave regionen: www.sundhed.dk
- Lettere besvimelse og dehydrering: www.sundhed.dk

Færdselsrelateret førstehjælp bil/MC/traktor:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelse med det angivne i:

- Førstehjælpsens hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- ABC-princippet: DFR notat "A B og C metoden" og "Best medical practice", f.eks. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3273374/>
- Færdselssikkerhed og forebyggelse: Rådet for sikker trafik – www.sikkertrafik.dk
- Alarmering: Rigspolitiets 112-sekretariat - <https://politi.dk/kontakt-politiet/alarm-112>
- Psykisk førstehjælp: "Best medical practice" og gældende praksis i DFR-medlemsorganisationer.
- Bevidstløse med vejtrækning: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021 og gældende praksis i DFR-medlemsorganisationer.
- Forebyggelse af shock/kredsløbssvigt: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Knoglebrud: International first aid and resuscitation guidelines 2020, www.ifrc.org
- Nakke-, ryg- og hovedskader: International first aid and resuscitation guidelines 2020, www.ifrc.org og www.sundhed.dk

Færdselsrelateret førstehjælp for unge knallertførere:

Førstehjælpen skal fagligt være i overensstemmelse med det angivne i:

- Førstehjælpsens hovedpunkter: Gældende praksis i DFR medlemsorganisationer
- ABC-princippet: DFR notat "A B og C metoden" og "Best medical practice", f.eks. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3273374/>
- Færdselssikkerhed og forebyggelse: Rådet for sikker trafik – www.sikkertrafik.dk
- Alarmering: Rigspolitiets 112-sekretariat - <https://politi.dk/kontakt-politiet/alarm-112>
- Psykisk førstehjælp: "Best medical practice" og gældende praksis i DFR-medlemsorganisationer.

- Bevidstløse med vejtrækning: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021 og gældende praksis i DFR-medlemsorganisationer.
- Forebyggelse af shock/kredsløbssvigt: European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2021
- Knoglebrud: International first aid and resuscitation guidelines 2020, www.ifrc.org
- Nakke-, ryg- og hovedskader: International first aid and resuscitation guidelines 2020, www.ifrc.org og www.sundhed.dk

For opdateringsuddannelser og funktionsuddannelser med særtillæg tages udgangspunkt i ovenstående med mindre andet er nævnt i uddannelsesplanen.